

Människan har alltid grubblat över vad som händer efter döden. Lever "själen" vidare eller är allting slut i och med kroppens förintelse? Naturvetenskapen har inga svar på dessa frågor, de hör liksom många av de stora livsfrågorna hemma inom religionen eller filosofin.

Men på senare tid har själens eventuella odödlighet diskuterats som om det gällde ett problem som kan lösas med vetenskapliga medel. Flera forskare, bl a några läkare, på olika håll i världen har lämnat rapporter med "indicier" eller "bevis" för att medvetandet kan existera skilt från kroppen och överleva denna.

Rapporterna innehåller berättelser från människor som varit nära att dö, eller som varit "kliniskt döda" (vad som nu menas med det), men sedan kvicknat till igen. De har beskrivit mycket speciella upplevelser under den period då de befann sig nära döden, med starka känslor av frid, värme och kärlek vid möten med anhöriga och någon sorts ljusgestalt.

De har också kunnat redogöra för detaljer i den behandling som sjukpersonalen givit dem.

Nära-döden-rapporterna utgör inga bevis för ett liv efter döden, och det är svårt att förstå vissa forskares okritiska attityd och ovilja att föreställa sig fysiologiska förklaringar till upplevelsena.

Då hjärtat slutar slå, råkar hjärnan i ett bristtillstånd. Man vet att extrem näringsbrist kan ge hallucinationer. Sådana kan också uppstå bl a vid narkos,

feber och vissa kroppsliga sjukdomar och skador.

Patienter, som blivit sövda med eter eller lustgas under en operation, kommer ofta ihåg hörselintryck från operationen. Att vissa sinnesintryck skulle kunna tränga igenom även till döende personer verkar inte omöjligt att tänka sig. Då är det inte heller så svårbegripligt om dessa personer efteråt kan redogöra för detaljer om injektioner, hjärtmassage o dyl.

Det är naturligt att dessa berättelser från döende patienter väcker stort gensvar hos människor. Många människor har också varit med om andra händelser, som skulle kunna tolkas som att livet fortsätter efter döden. Det är t ex inte ovanligt att någon, som förlorat en älskad anhörig, i sin sorg får en uppenbarelse av den bortgångna.

Berättelserna om nära-döden-upplevelser kan föra det positiva med sig, att de minskar ångesten inför döden. Men de kan också leda till ett osunt svärmeri inför döden, vilket tycks vara fallet i vissa spiritistiska kretsar. Människor kan också lockas att försöka uppnå liknande extatiska tillstånd genom att använda droger och därmed riskera att istället drabbas av starka obehagskänslor, ångest eller psykoser, eller fastna i ett beroende.

Några bevis för att vi är odödliga får vi nog aldrig. Och det kanske är det bästa - så kan var och en tro vad den vill och bli salig på sin fason. Smaken är nämligen olika även i dessa delikata frågor. Inte alla föredrar tanken på ett evigt liv framför det definitiva slutet i och med döden.